

VÝROČNÍ ZPRÁVA NAZEMI 2025

www.nazemi.cz

NAZEMI

CO VE ZPRÁVĚ NAJDETE

O NÁS	3
NAZEMI V ROCE 2025	4
TRANSFORMATIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	6
VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MLADÝCH	7
Akucén	7
Spolupráce se slovenskou organizací Živica	8
Brod: prostor pro odpočinek a odvahu.	9
Lektorování na školách a programy na míru	10
VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA VYUČUJÍCÍCH.	11
Letní škola transformativního vzdělávání.	11
Nature's Allies aneb Spojenci přírody.	12
FACILITACE	13
Facilitujeme pro zahraniční organizace	14
Rozvíjíme facilitátorské umění	14
Šíříme sebeřídící fungování organizací.	14
NERŮST	15
Jedno léto, dvě Letní školy nerůstu	16
Alumni komunita: síť, která postupně rozkvétá.	16
Nerůst na půdě českých univerzit	16
Publikovali jsme novou knihu Vrchol je dno.	17
TRANSFORMACE ODĚVNÍHO PRŮMYSLU	18
Ve znamení nových materiálů pro vzdělávající.	19
Pub kvíz o důstojné mzdě	19
Sešíváme budoucnost	19
NANEBI	21
Vzdělávací programy v klášteře	22
Předvánoční setkávání	22
Úklid a zprehlednění dílny.	23
ERASMUS+ MOBILITY ČLENŮ ORGANIZACE V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH	24
Eliška Hanzlová na vzdělávací mobilitě ve Funchalu	24
Tadeáš Žďárský na vzdělávací mobilitě v organizaci Research & Degrowth v Barceloně	25
Petra Frühbauerová na vzdělávací mobilitě v PDCS Bratislava.	26
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE	27
Statutární osoby	27
Členství v organizacích, oborových platformách a neformálních sítích	27
Podpořili nás.	27
NAŠE MISE	28

O NÁS

Přes 20 let přispíváme skrze transformativní a globální vzdělávání, témata solidární ekonomiky a facilitaci skupinových procesů ke světu, kde jsou potřeby všech naplněny v planetárních mezích.

Knihovna NaZemi, foto: Sabina Vojtěchová

Věříme, že jiný svět je dosažitelný.

Jsme etablovaná nezisková organizace s bohatou historií a toužíme po světě, kde jsou potřeby všech lidí naplněny v mezích jedné planety. K dosažení této vize je nezbytná hluboká systémová proměna společnosti. Věříme, že taková změna propojuje vnitřní i vnější transformaci. Vnitřní proměnu chápeme jako posun ve vztahu k sobě samým, k druhým lidem i k přírodě, zatímco vnější proměna znamená změnu mocenských vztahů a společenských institucí tak, aby místo individualismu, soutěžení a dominance byly posilovány hodnoty sounáležitosti, spolupráce a péče.

Systémové myšlení nás učí, že pro efektivní transformaci je potřeba současně proměňovat hluboce zakořeněné mentální modely i strukturu institucí – v NaZemi se konkrétně zaměřujeme na

podporu vzdělávání, proměnu organizací i ekonomického systému:

- Transformativním a globálním vzděláváním zmocňujeme mladé lidi, vyučující i školy, aby kriticky zkoumali současný status quo, představovali si vizi lepšího světa a aktivně přispívali k jeho proměně.
- Facilitací a podporou sebeřídících organizací pomáháme tvořit demokratické a partnerské prostředí, které zohledňuje hlasy a potřeby všech.
- Šířením nerůstu a zasazováním se o důstojnou práci a spravedlivou transformaci oděvního průmyslu přispíváme k budování ekonomického systému, jehož základním organizačním principem bude naplňování potřeb uvnitř planetárních mezí namísto růstu a zisku.

O jednotlivých fragmentech naší práce se dozvíte více v této výroční zprávě.

NAZEMI V ROCE 2025

3 letní školy

4 000
osobonocí
v NaNebi

10
akcí
o transformaci
oděvního průmyslu
pro více než
500 lidí

38
nerůstových
akcí pro více
než 1 000 lidí

100+
facilitací
pro 60+ kolektivů

Letní škola transformativního vzdělávání, foto: tým NaZemi

V roce 2025 jsme v NaZemi uspořádali desítky vzdělávacích programů, workshopů a přednášek pro více než tisícovku účastnictva – od školních tříd přes učitelské týmy až po veřejnost. V transformativním vzdělávání jsme realizovali 15 programů pro mladé, lektorovali na 27 školách a rozvíjeli nové přístupy včetně témat greenwashingu a systémového myšlení.

Výrazně jsme posílili i zázemí v NaNe-bi v klášteře Porta coeli, kde proběhlo přes sto pobytů a více než 4 000 osobonocí. Uspořádali jsme Letní školu transformativního vzdělávání, víkendový program Akucén i další setkání pro školy a mladé lidi a zároveň jsme rozšířili nabídku tematických programů pro školní skupiny.

Věnovali jsme také více energie rozvoji naší knihovny, která v NaZemi dlouhodobě funguje a obsahuje více než tisíc titulů. V roce 2025 jsme ji více zpřístupnili a využívali jako živé zázemí pro naše aktivity. Knihovna odráží šíři našich témat – od nerůstu, kritiky kapitalismu

a ekonomických alternativ přes oděvní průmysl, greenwashing a globální ekonomické nerovnosti až po filosofii a vztah člověka k přírodě. Slouží vzdělavatelstvu, facilitujícím i širší veřejnosti jako prostor pro studium, inspiraci a propojování témat.

Ve facilitaci jsme realizovali přes 100 procesů pro více než 60 kolektivů a věnovali se jak interním týmům, tak veřejným workshopům a mezinárodním organizacím. V nerůstovém týmu jsme uspořádali 38 akcí pro více než tisíc lidí, vydali knihu Vrchol je dno a pokračovali v budování alumni sítě i univerzitní spolupráce. V oblasti oděvního průmyslu jsme připravili nové metodiky, hru Game of Clothes, desítky akcí a studie o zpětném odběru oblečení.

Celkově byl rok 2025 rokem plným setkávání, intenzivní práce v terénu, nových formátů, dokončování projektů i rozvíjení dlouhodobých linií, které propojují vzdělávání, komunitní praxi a systémové změny.

Letní škola transformativního vzdělávání, foto: tým NaZemi

TRANSFORMATIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

S dlouholetou tradicí se v NaZemi věnujeme jednak transformativnímu vzdělávání s globálními souvislostmi v přímé práci s mladými lidmi, jednak podpoře vyučujících a škol. Na nynější školský systém nahlížíme jako na jeden z kořenů současných celospolečenských problémů. Věříme, že učení probíhá ve vztazích, stejně jako změna probíhá na místní i globální úrovni. Při naší práci vedeme krátkodobé i dlouhodobé kurzy, publikujeme metodiky a pořádáme Letní školu kritické pedagogiky. Také rozesíláme pravidelný Zpravodaj pro vyučující s novinkami z oblasti globálního, kritického a transformativního

vzdělávání společně s čerstvými informacemi o našich seminářích.

E-mail:

vzdelavani@nazemi.cz

Newsletter:

[Zpravodaj pro pedagožky a pedagogy](#)

Více informací:

nazemi.cz/transformativni-vzdelavani

VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MLADÝCH

Věříme, že současná generace může zahájit epochu, v níž vzkvétá společnost i příroda. A také věříme, že vzdělávání může být nástrojem hluboké společenské změny. Proto spolupracujeme s mladými lidmi a tvoříme takové vzdělávání, které může léčit, opravovat, měnit smysl a obnovovat.

Akucén

Hledali jsme odpovědi na otázky: Jak budovat odolné komunity v časech útoků na občanskou společnost? Od jakých místních alternativ se můžeme inspirovat? Jak posilovat svou vnitřní odolnost, a přitom zůstat napojené na své prožívání?

Program se skládal z workshopů od expertstva, jež hledalo odpovědi na otázky výše, ale taky z participativního formátu Open Space, který stavěl na zkušenostech a zájmech všech přítomných. Věnovali jsme se ekologickému zemědělství, klimatické žalobě nebo posilování vnitřní odolnosti.

Akce se uskutečnila díky podpoře nadace Heinrich Böll Stiftung.

Akucén, foto: tým NaZemi

O čem je Akucén

S myšlenkou na propojování jsme v listopadu vytvořili víkendový vzdělávací program Akucén pro absolventstvo Akumulátoru a Generace symbiocén – dvou doposud oddělených dlouhodobých vzdělávacích programů, které usilují o vnější i vnitřní proměnu a jsou určeny pro mladé lidi. Posilovali jsme se v tom, jak být v krizích společně. Konal se v NaNebi v Předklášteří u Tišnova.

Víkend mi pomohl se napojit na svoje hodnoty díky sdílení s ostatními a pomohl mi utvrdit se v mých úvahách, kam směřovat svou energii v budoucnu.

účastnice

Spolupráce Živica, foto: tým NaZemi

Spolupráce se slovenskou organizací Živica

V listopadu jsem si na partnerském setkání vyměňovali zkušenosti, plánovali spolupráci a uspořádali fokusní skupinu s absolventstvem Generace symbiocén, aby naše vzdělávací programy co nejvíce odpovídaly tomu, co mladí lidé potřebují. Chceme zkoumat tyto otázky:

- Jak zvýšit dopad učení tak, aby se co nejvíc přenášelo do žité praxe účasti?
- Jak provazovat vnitřní změnu s tou vnější?
- Jak může mentorstvo podporovat práci účasti na vnější i vnitřní změně?
- Jak tvořit bezpečné i odvážné prostředí?
- Jak do vzdělávání zavést emoce, abychom v něm mohli být celostně a nejen kognitivně?

O čem je projekt Inside Out

Věříme, že učení probíhá ve vztazích, stejně jako změna na místní i globální úrovni. Proto jsme se propojili se slovenskou neziskovou organizací Živica, jež již 12 let organizuje Sokratov inštitút pro mladé lidi. Věří, že Slovensko mohou utvářet mladí lidé, kteří se nebojí zapojit a změnit své okolí k lepšímu, a že to mohou dělat udržitelně, dlouhodobě a lidsky. V listopadu jsme zorganizovali partnerské setkání, na němž jsme si vyměňovali zkušenosti a identifikovali otázky, které chceme zkoumat.

- Jaké kompetence má mít tým, který pracuje s emocemi? A jaké jsou hranice práce s emocemi?

Brod, foto: Magdaléna Šipka

Brod: prostor pro odpočinek a odvalu

V tomto roce jsme projekt uzavírali – uspořádali jsme poslední setkání pro mladé lidi z Ukrajiny, zpracovali jsme některé proběhlé programy do metodik a podíleli se na uspořádání Letní školy transformativního vzdělávání, na níž jsme metodiky představili vzdělavatelstvu. V roce 2025 byl projekt podpořen z grantu Ministerstva životního prostředí.

Na vícedenním brodím setkání jsme se blíže zabývali Joannou Macy a její knihou Svět jako milenec, svět jako já.

O čem je Brod?

Program Brod, který vznikl ve spolupráci s Centrem pro cizince Jihomoravského kraje za podpory organizace UNICEF, vychází z praxe ze spolupráce s mladými, již rozvíjíme v rámci programu Generace symbiocén na základě metod kritické pedagogiky a práce se smysly. Cíli programu Brod jsou snížení izolace dospívajících z Ukrajiny s důrazem na rozšíření imaginace o jiném světě, zvýšení citlivosti k vlastním pocitům a potřebám a posílení dovednosti systémového myšlení.

Lekce o greenwashingu, foto: Lukáš Pokorný

Lektorování na školách a programy na míru

Naše programy využívají zážitku a spolupráce ve třídě. Rozvíjejí schopnost studujících formulovat vlastní názory, přemýšlet v globálních souvislostech a tříbit si postoje a schopnost empatie a solidarity s druhými.

V roce 2025 jsme se věnovali přípravě a realizaci nových programů o greenwashingu, které jsme realizovali na Biskupském a Cyrilometodějském gymnáziu.

E-mail:
programy@nazemi.cz

Jste profesionálky v neformálním vzdělávání a pozorovat vaši práci a vaši dynamiku je samo o sobě inspirující a naplňující. Děkuju, že jste přinesly právě téma odolnosti. Líbí se mi, jak berete ohledy na naše kapacity, jak zvete k smysluplnému sdílení a zamyšlení, umíte pokládat otázky, vytváříte prostor pro zvědavost i pro oslavu. Děkuju za úžasný prostor kláštera a skvělé jídlo, propojení teorie s žitou zkušeností, péči o pohodlí nás všech, jasnou komunikaci záměru a promyšlenou organizaci.

účastnice

VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA VYUČJÍCÍCH

Společně se vzdělavatelstvem hledáme cesty, jak smysluplně učit a vzdělávat se v rámci limitů současné školy i ve svobodnějším prostředí neformálního vzdělávání.

Letní škola transformativního vzdělávání, foto: tým NaZemi

Letní škola transformativního vzdělávání

NaZemi pořádá třetí ročník Letní školy pro vzdělavatele, tentokrát se zaostřením na transformativní vzdělávání. Akce proběhne v termínu 11.–14. srpna 2025 v Předklášteří v prostorách NaNebi v rámci areálu kláštera Porta coeli.

V rámci programu proběhl workshop o mlze s Evou Koťátkovou, Gaia Walk se Zuzou Hroudovou nebo vycházka zaměřená na vodu s Martou Holkovou. Společně jsme sdíleli zkušenosti se vzdělávacími metodami a navzájem se podpořili v dalších krocích ve vzdělávání v rámci Open Space.

Zeptali jsme se účastnictva: Co ve vás ohledně transformativního vzdělávání vyvolává nadšení?

Líbí se mi přemýšlet nad tím, jak vzdělávat tak, aby to vycházelo z potřeb účastnictva. Ten pocit propojení a rozměňování hranic mezi vzdělavatelstvem a vzdělávanými.

Možnost celostního pojetí, už ne jen znalosti. Svoboda v imaginaci. Důraz na vztahy, což zahrnuje komunikaci.

Letní škola transformativního vzdělávání, foto: tým NaZemi

Nature's Allies aneb Spojenci přírody

NaZemi se poprvé v tomto projektu cíleně zaměřilo na podporu škol a vyučujících při hledání nových příležitostí pro učení venku. Cílem těchto aktivit, realizovaných za finanční podpory Ministerstva životního prostředí, je posilování „znovunapojení“ žactva a studentstva na přírodu, na sebe samé i na sebe navzájem.

Spojenci přírody navázali v roce 2025 na předchozí projekt Nature's Allies. Byly vytvořeny dva nové venkovní programy v anglickém jazyce pro starší a pokročilejší studenty (15+) a následně byly od-pilotovány na školách. Dále vznikly dva nové celodopolední mezipředmětové programy v českém jazyce: *Les a smysly* a *Voda – nové pohledy*. V souladu s RVP programy pomáhají rozvíjet osobní a sociální klíčové kompetence a také kompetenci k občanství a udržitelnosti. Jedním z hlavních výstupů projektu byla mini-konference Učíme venku (říjen 2025),

které se účastnily celé školní týmy – vyučující společně se skupinou svého žactva z 2. stupně. Týmy zde prezentovaly své zkušenosti s výukou a projekty venku a prožily si workshop rozšiřující imagi-naci, při němž děti i dospělí zhmotňovali svou představu ideálního učení venku. Na konci konference se každá škola pustila do základů svého akčního plánu, který jí má pomoci nastavit první kroky k podpoře učení venku a v budoucnu ji i více systémově ukotvit. Během celého roku jsme měli možnost se s workshopy účastnit konferencí a pořádat webináře či semináře na dané téma. Tímto způsobem jsme proškolili k práci s metodikou 130 vyučujících a studujících pedagogic-kých oborů.

www.allies.education

<https://nazemi.cz/spojenci-prirody-uceni-venku/>

Facilitace pro sociálně-ekologické forum 2025, foto: Petr Zewlakk Vrabec

FACILITACE

Prováděním skupinovými procesy chceme podpořit spolupráci, fungování, komunikaci, smysluplnou participaci lidí a akceschopnost skupin v naplňování či nacházení svého účelu. Facilitujeme porady, strategická plánování, hledání vizí a cílů. Věnujeme se participativním procesům, realizujeme workshopy facilitace, zpětné vazby i vedení schůzek. Díky žité zkušenosti se sebeřízením a nehierarchickou strukturou v NaZemi s ním můžeme pomáhat i dalším organizacím. Facilitace v našem pojetí slouží ke společné práci, posílení a efektivitě.

NaZemi mě nepřestává udivovat tím, jak do hloubky promýšlí své způsoby fungování.

Olga Pek, Jako doma

Je štěstí vědět, že spolupráce může fungovat, když se zaměříme na to podstatné a pečujeme o vztahy, na kterých stojí.

Josef Patočka, Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci

Co se nám povedlo:

Facilitujeme pro zahraniční organizace

Facilitovali jsme online pro mezinárodní tým organizace RE-PEAT, který chtěl participativně dojít k rozhodnutí o distribuci snížených financí a zdrojů.

Využili jsme přístup konvergentní facilitace od Miki Kashtan. V první fázi jsme na online setkání dali dohromady kritéria, která má naplnit výsledné řešení, potom v průběhu tří týdnů dva týmy vytvářely návrhy na řešení. Na druhém námi facilitovaném setkání jsme na základě vyhodnocení obou návrhů rozhodli.

Participace a úsilí účastnictva procesu rozhodování zvětšuje ochotu podpořit výsledná řešení, protože proces dává důvěru, že se snažíme co nejlépe naplnit potřeby lidí i organizace.

Zaujal vás některý z úspěchů, které jsme v roce 2025 zažili? Toužíte propojovat aktérstvo, zažívat nehierarchické debaty, odstraňovat slony z místnosti nebo je vaším snem sebeřídící organizace? Ozvěte se nám. Podporujeme takové organizační struktury, které posilují svobodu, rovnost a péči o přírodu i sebe navzájem. Podrobnosti domluvíme na základě vašich potřeb a požadavků.

Podpořit nás můžete také darem, který nám umožní věnovat se podpoře kolektivů kontinuálně a nadále se vzdělávat v oblasti facilitace a sebeřízení. Děkujeme za vaši důvěru.

Rozvíjíme facilitátorské umění

Realizovali jsme druhý ročník Ateliéru facilitace, dva víkendy trvající setkání pro lidi z kolektivů, které s námi spolupracují, v prostorách NaNebi. Účastnictvo v pěti dnech vytvořilo prostor pro společné učení a rozvíjení facilitátorského umění. Ateliér pro nás byl nejen novým formátem učicí akce, ale především ztělesněním našeho záměru posilovat kolektivy v tom, aby si facilitaci dokázali častěji zajistit ze svého středu.

Pro veřejnost s menší zkušeností s facilitací jsme poprvé realizovali třídní kurz Umění provázení skupin a jednodenní úvod do facilitace Jak na vedení schůzek.

Šíříme sebeřídící fungování organizací

Dosud jsme podporovali týmy v procesu nastavování participativnějšího fungování na zakázku, letos jsme organizacím a firmám z řad veřejnosti poprvé otevřeli workshopy uvádějící do sebeřízení. Realizovali jsme dva v Brně a jeden v Praze.

E-mail:
facilitace@nazemi.cz

Darujme:
[darujme.cz/projekt/
/1206569#informace](https://darujme.cz/projekt/1206569#informace)

Více informací:
[nazemi.cz/co-delame/prace/
facilitace/](https://nazemi.cz/co-delame/prace/facilitace/)

Letní škola nerůstu, foto: Martin Čech

NERŮST

Šíříme nerůst, protože věříme, že kvalitní a důstojný život pro všechny je možný uvnitř planetárních limitů. Zároveň je zřejmé, že pokud této vize chceme dosáhnout, hlavním organizačním principem naší společnosti nemůže být neustálý růst a zisk, ale potřeby lidí a planety. Proto jsme v NaZemi v roce 2021 založili nerůstový tým, který v českém prostředí startuje diskuzi o nerůstu. Informujeme – píšeme články, publikujeme knihy, přednášíme, mluvíme do médií, posíláme pravidelný newsletter, to vše založené na nejnovějších vědeckých poznatcích. Vzděláváme do hloubky – organizujeme intenzivní vzdělávací programy, kde jdeme s účastnictvem k samotným příčinám dnešních krizí, seznamujeme se s transformativními řešeními a rozvíjíme strategické myšlení pro systémovou změnu.

Na letnej škole som si uvedomila, že iný svet je nielen potrebný, ale je aj možný. Tu a teraz. Počas čarovných dní v obklopení kláštora a výnimočných ľudí som si zvedomila našu kolektívnu aj svoju individuálnu silu a potenciál tvoriť láskavejšiu, slobodnejšiu, demokratickejšiu a spravodlivejšiu spoločnosť. Nerůstová letná škola je miestom kde sa sny menia na vízie a nápady dostávajú svoje reálne kontúry. Ak je to niečo čo v tebe zarezonovalo a volá ťa, tak toto je tvoja príležitosť si to zažiť na vlastnej koži a byť súčasťou niečoho transformatívneho čo ťa bude presahovať.

účastnice letní školy

Co se nám povedlo:

Jedno léto, dvě Letní školy nerůstu

V roce 2025 jsme se nakonec na základě obrovského množství přihlášek rozhodli zorganizovat dvě Letní školy nerůstu, které jsme doplnili o společné navazující podzimní setkání. Dohromady jimi prošlo 41 účastnic a účastníků. Potěšila nás obrovská různorodost účastnictva – a to jak věková (od 19 do 54 let) a geografická (lidé přijeli z nejrůznějších koutů Česka a Slovenska), tak profesní (zúčastnili se IT specialisté, učitelky, podnikatelé, odborářky, lidé z neziskovek, studující, aktiviststvo, členky politických hnutí i lektoři neformálního vzdělávání). Na základě zpětných vazeb víme, že pro mnoho lidí byla letní škola transformativním zážitkem. Slavíme!

Alumni komunita: sít', která postupně rozkvétá

Po absolvování našich vzdělávacích programů vzájemná spolupráce s účastnictvem nekončí. Tvoříme nerůstovou alumni, sít' absolventstva, které prošlo našimi intenzivními vzdělávacími programy o ekonomické transformaci společnosti. Dnes ji tvoří už přes 100 lidí.

Cílem této sítě je zvyšovat dovednosti pro nerůstovou transformaci, vytvářet prostor pro sdílení dobré praxe a vzájemně se zmocňovat a aktivizovat. Za-

Letní škola nerůstu, foto: tým NaZemi

tímco třeba naše absolventka Dominika propojuje odbory v muzeu s potravinovou iniciativou Obživa, Pavel združstevnil podnik v Olomouci, Vojta je zapojený do družstevního obchodu Cirka, a absolventstvo ze Slovenska dokonce založilo slovenský nerůstový kolektiv.

V rámci alumni sítě chceme zvyšovat kompetence pro tvoření nerůstové budoucnosti, i proto jsme na jaře zorganizovali alumni setkání zaměřené na nenásilnou komunikaci, která je klíčová pro vytváření pospolitosti a efektivity v dosahování společných cílů navzdory našim rozdílnostem.

Nerůst na půdě českých univerzit

Velkou radost nám udělal rostoucí zájem univerzit o nerůst. V roce 2025 jsme přednášeli například na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice, Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy

univerzity nebo na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy.

Zásadním milníkem ale bylo pozvání učit celý magisterský předmět Nerůst a systémová transformace na Univerzitě Palackého v Olomouci, kde Tadeáš vedl podzimní semestr. Pro nás je to jasný signál, že se nerůst postupně dostává z okraje do seriózní akademické debaty konečně i v Česku.

Publikovali jsme novou knihu Vrchol je dno

Velkým milníkem roku bylo vydání knihy Vrchol je dno. Navázali jsme tak na knihu Čas : dorůst a díky crowdfundingové kampani se nám podařilo vybrat 200 000 Kč. Už v kampani jsme rozdistribuovali 400 knih. Zveřejnili jsme také její PDF verzi, aby byla přístupná opravdu všem, a brzy ji dodáme do zhruba 50 knihoven po celé České republice.

V roce 2025 jsme uspořádali 38 přednášek, workshopů a diskuzí, kterých se zúčastnilo celkem 1 080 lidí. Přednášeli jsme od Tallinnu přes Vimperk až po Košice. Také jsme spoluorganizovali kurz Města za hranicemi růstu, do něhož se zapojilo 1 500 lidí z celého světa. Prostřednictvím webinářů s lidmi z praxe jsme zkoumali, jak může nerůst vypadat na úrovni měst – od bydlení a mobility až po péči, solidaritu a roli samospráv. Kurz nám znovu potvrdil, že lidé hledají nejen kritiku současného systému, ale především konkrétní představy a strategie, jak jej měnit.

Na podzim jsme uspořádali také mezinárodní setkání Gathering for Post-Growth Educators které propojilo 16 vzdělavatelek a vzdělavatelů z několika evropských zemí. Sdíleli jsme zkušenosti s nerůstovým vzděláváním, pedagogickými přístupy i výzvami, kterým čelíme. Taková setkání nám pomáhají posouvat naši práci dál a zároveň posilují mezinárodní spolupráci. Díky několikaleté praxi napříč letními školami, akademii, workshopy i online kurzy dnes patříme mezi významná centra nerůstového vzdělávání v Evropě. Chceme tuto roli dál rozvíjet a být sebevědomějším hlasem v evropské debatě o spravedlivé společenské transformaci.

E-mail:

nerust@nazemi.cz

Newsletter:

[Šnečí pošta](#)

Podpořit nerůst:

nerust.cz/daruj

Darujme:

darujme.cz/nerust

Více informací:

<https://nerust.cz/>

Facebook:

facebook.com/rustnerust

Instagram:

instagram.com/_nerust/

Seminář pro mládež, foto: tým NaZemi

TRANSFORMACE ODĚVNÍHO PRŮMYSLU

NaZemi je členem mezinárodní sítě Clean Clothes Campaign a projektu Fashioning a Just Transition, podpořeného Evropskou komisí, ve kterém 13 partnerů z 12 zemí hledá cesty, jak proměnit oděvní průmysl ve spravedlivější a udržitelnější sektor. Naším záměrem je nastartovat proces spravedlivé transformace oděvního průmyslu, přičemž zohledňujeme nejen planetární limity, ale přinášíme často opomíjené hlasy pracujících a s tím související genderová hlediska. Přístupnou formou zprostředkováváme nejčerstvější vědecké poznatky ze světa oděvního průmyslu, odesíláme čtvrtletní zpravodaj, věnujeme se mediální činnosti, pořádáme workshopy a přednášky, pracujeme s mladými aktivními lidmi, vytváříme materiály pro vzdělávající. Společně s partnery ze tří evropských zemí se

od roku 2024 zaměřujeme na téma greenwashingu v Erasmus+ projektu zaměřeném na pracující s mládeží.

Seminář byl skvělou příležitostí, jak potkat lidi, kteří přemýšlejí nad podobnými tématy. Často to byli sami o sobě zajímaví lidé, kteří k tématu přistupovali z různých stran, a právě to dělalo celé setkání živé a inspirativní. Nejvíce mě bavila celková organizace a atmosféra semináře. Krmili nás tam informacemi i dobrým jídlem.

Valerie, účastnice semináře

Co se nám povedlo:

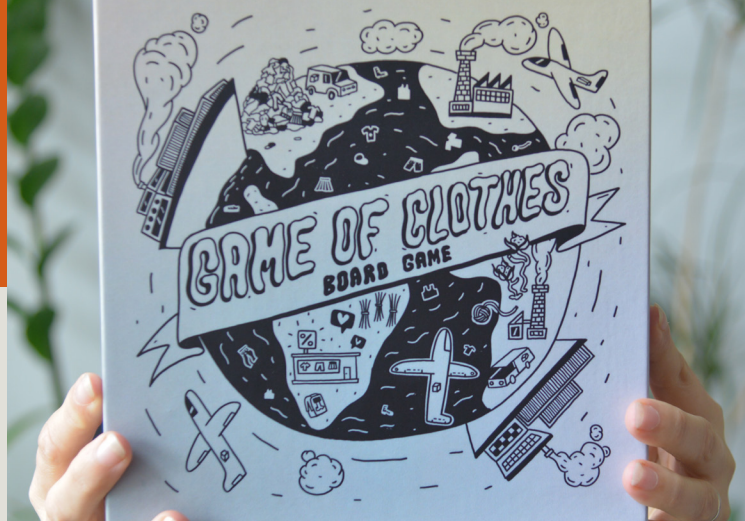
Ve znamení nových materiálů pro vzdělávající

Připravili a odpilotovali jsme novou kartovní hru Game of Clothes! Hra vznikla ve spolupráci s kampaní Fashion Revolution na Slovensku, v Polsku a Maďarsku a s firmou Lebo Medved', která se věnuje designu vzdělávacích her. Chtěli jsme udělat hru, jež by zábavnou formou otvírala otázky kolem módního průmyslu. Asi se nám to povedlo, protože všechny hry zmizely do měsíce a už jsou dostupné pouze v [online verzi](#).

Kromě toho jsme vydali nové materiály – plakáty, s nimiž témata [spravedlivé módy](#) a [greenwashingu](#) otevřete kriticky, do hloubky, interaktivně a přitom jednoduše. Na téma [greenwashingu](#) jsme vytvořili metodiku, kterou vzdělávající mohou použít při práci s mladými lidmi.

Pub kvíz o důstojné mzdě

Jaký termín se používá pro zaměstnance, kteří sice pracují na plný úvazek, ale jejich příjem nestačí na důstojné živobytí? Kolikrát víc vydělal ředitel firmy Nike oproti dělnici na Srí Lance, která oblečení Nike vyrábí? Tyto a další otázky padly v pub kvízu u příležitosti Dne důstojné mzdy 25. září. Soutěžilo sedm týmů a 25 lidí. Vítězný tým pak zjistil, jestli za práci jsou, nebo nejsou koláče. Měli jsme radost z účasti, jež zaplnila sál, i z toho, že jsme si u náročných

Desková hra Game of clothes, foto: tým NaZemi

témat, která lidi většinou uvrhnou do beznaděje, společně dovolili se bavit a mít hezký večer.

Sešíváme budoucnost

Během roku jsme v krásných prostorách kláštera v Předklášteří u Tišnova uspořádali dva semináře s názvem Sešívání budoucnosti. V dubnu první, jednodenní, v listopadu pak víkendový, kterého se zúčastnilo skoro třikrát tolik lidí. Na semináři jsme se zabývali komplexitou problematiky oděvního průmyslu i společným přemýšlením nad tím, jak by mohlo oblékání se vypadat jinak a lépe – tak, aby netrpěli lidé ani příroda. Bylo i dost prostoru na to, aby účastnictvo přinášelo témata a otázky, které je zajímají, a diskutovalo je s ostatními. Podle zpětných vazeb je v Česku mnoho mladých lidí, které téma zajímá a trápí a mají chuť, energii i nápady s tím něco dělat. Chybí jim ale podobně smýšlející lidé. Byli jsme rádi, že jim můžeme poskytnout prostor se potkat a provést je společným časem i že mnoho z nich s námi zůstalo v kontaktu a spolupracuje s námi na dalších aktivitách.

V roce 2025 jsme uspořádali celkem 24 vzdělávacích workshopů, přednášek a seminářů pro necelých 500 lidí.

Náš Zpravodaj jako vyšitý odebírala necelá tisícovka lidí.

Mezi akce pro veřejnost, které jsme pořádali, patří třeba pub kvíz při Dni důstojné mzdy, greenwashingové prohlídky po Brně, filmové promítání při Black Friday, zašívárny a další. Celkem jsme připravili 10 akcí pro veřejnost.

Tři desítky učitelů si od nás objednaly vzdělávací materiály.

Napsali jsme 10 článků, z toho tři pro Deník Referendum.

Také jsme připravili studii o zpětném odběru oblečení značkami.

Naše rubrika Žhavé & netrendy v roce 2025 frčela, napsali jsme pro vás celkem 45 aktualit.

S mezinárodními partnery jsme pracovali na Manifestu spravedlivé transformace pro oděvní průmysl.

Vytvořili jsme novou metodiku na workshop o greenwashingu, kterou jsme během vývoje otestovali na workshopech s 92 mladými lidmi.

Newsletter:

[Zpravodaj jako vyšitý](#)

Krátké zprávy z oděvního průmyslu

nazemi.cz/tag/zhave-netrendy/

Více informací:

nazemi.cz/odevy

nazemi.cz/greenwashing

Letní škola, foto: tým NaZemi

NANEBI

NaNebi je prostor v zázemí kláštera Porta coeli, kde pořádáme naše semináře, hostíme další kolektivy a modelujeme a žijeme naše hodnoty. Ve spolupráci s tišnovským spolkem Hojnost vytváříme prostor vhodný pro setkávání, odpočinek i práci organizací a týmů, místo k pobytu a vzdělávání. NaNebi nabízí ubytování včetně potřebného zázemí – větších sálů na společné aktivity, kuchyně a jídelny, zahrady a dalších venkovních prostor. Navíc s možností zajištění stravy po celou dobu pobytu. Vlastními aktivitami a realizovaným provo-

zem žijeme nerůst a dobrovolnou skromnost jako dostupnou alternativu k současnému socioekonomickému systému.

Poskytujeme facilitátorské služby pro lepší vzájemné porozumění a rozvoj vašich projektů, vzdělávací programy i pořádání konferencí.

Odebírejte Zprávy z nebe a neuteče vám nic zpoza klášterních zdí...

Hledáte volný termín? Napište nám!

E-mail:

nanebi@nazemi.cz

Telefon:

+420 774 427 377

Newsletter:

[Zprávy z nebe](#)

Více informací:

nazemi.cz/nanebi/

Co se nám povedlo:

Vzdělávací programy v klášteře

V uplynulém roce jsme v prostorách kláštera Porta coeli v Předklášteří realizovali sérii vzdělávacích programů pro základní a střední školy z různých koutů Moravy i Čech. Celkem během podzimu proběhlo sedm akcí, do nichž se zapojily školy od Brna přes Tišnov a Deblín až po Polnou a Prahu. Programy vznikly ve spolupráci lektorského týmu NaZemi a spolku Hojnost a jsou financovány z veřejné sbírky dobročinných obchodů Nadace Veronica a z projektu GEAR UP! financovaného EU, jehož realizátorem v ČR je České fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS).

Vzdělávací nabídka NaNebi aktuálně zahrnuje šest tematických programů určených pro žákyně a žáky druhého stupně ZŠ, studentky a studenty středních škol a mladé dospělé: Klima a my, Systémové myšlení, Odpovědná (ne)spotřeba, Růst, či nerůst?, Lokální produkce a Ovoce poznání.

Nejčastěji realizovaným tématem bylo Ovoce poznání – program zaměřený na vztah člověka k přírodě a zemědělské produkci, který v září a říjnu 2025 absolvovaly tři základní školy: ZŠ Pozořice, Základní škola DidaSmart a ZŠ Deblín. Program Lokální produkce, věnovaný tématu místní potravinové soběstačnosti a udržitelného zemědělství, si pak v průběhu roku vyzkoušely dvě školy – Gymnázium Tišnov a SŠ Montessori Polná.

NaNebi, foto: tým NaZemi

Na podzim 2025 jsme poprvé zařadili program Systémové myšlení, který proběhl dvakrát – jednou pro skupinu z platformy Akucén (NaZemi/Akumulátor) a jednou pro SŠ Montessori Polná. Tento program rozvíjí u studujících schopnost vnímat komplexní problémy v širších souvislostech.

Zájem škol o programy potvrzuje, že témata jako lokální produkce potravin, klimatická změna nebo kritická spotřeba jsou pro žáky i učitele aktuální a podnětná. Do dalšího období přecházíme s několika nedokončenými řadami lekcí – zejména v tématech Klima a my, Greenwashing a Nerůst – které plánujeme dokončit v nadcházejícím školním roce.

Předvánoční setkávání

Klášter Porta coeli je obrovský komplex budov, dohromady zabírající celkem deset hektarů, takže se sem vedle sa-

motného řeholního společenství vejde celá řada dalších podniků a iniciativ. Kromě NaNebi a společnosti Bernardinum zde sídlí také Klášterní pivovar Vorkloster, Podhorácké muzeum, demokratická škola Colibri, farnost Předklášteří a také řada drobných provozů jako je květinářství Planté nebo Zahradnictví Husle, pěstující v klášterních zahradách květiny a zeleninu. Všichni se od vidění známe, všichni o sobě víme, ale v rámci každodenního provozu většinou není moc čas se v klidu potkat a probrat, co je nového. Jsme moc rádi, že se nám podařilo letos v adventním čase zpomalit a všechny pozvat k hodovní tabuli, přitom se i lépe poznat a probrat společné plány v rámci kláštera a možnosti vzájemné spolupráce.

Úklid a zpřehlednění dílny

Heinova dílna. Kdysi dávno tam parkovali lokomobily, v devadesátkách tam sídlila vodo-topo firma, potom to tam dal do richtiku Hein, dobrovolník z Vestfálska, který sem jezdil pomáhat, než to bylo cool. Chvilku tam bačovali lesáci z Bernardina, ale ti se přestěhovali na lesní správu (vedle kavárny). A pak jsme tady začali hospodařit my. Trochu teda bez koncepce a s typickým odporem k systému, který se projevil sníženým množstvím systému. Znáte to, když nevíte, kam co patří, tak to může patřit kamkoliv. Každá místnost má čtyři rohy a čtyři stěny a ty se postupně zaplňují.

NaNebi, foto: tým NaZemi

Několik let jsem se budil hrůzou, že se Hein vrátí, uvidí v jakém stavu je jeho dílna a klepne ho.

Tomáš

Pak padlo konečně rozhodnutí vyhradit na uspořádání dílny personální a finanční kapacitu a ani ne za dva dny to bylo vyklizené. Pak se objevil i systém, popisky ve dvou jazycích, usnadnění orientace podle světových stran a hlavně supr čupr držáky na nástroje. Velký dík patří Džestrovi, Eině, Eulálovi, Tomášovi a hlavně všemu dobrovolnictvu, které asistovalo při třídícím boji s n-systémem.

O rok později navštívil dílnu i Hein. Byl spokojený. A jsou tu další plány na přestavbu dílny a její možné využívání pro naše programy pro školy. Ale o tom zase někdy příště.

Mobilita na Madeiře, foto: Eliška Hanzlová

ERASMUS+ MOBILITY ČLENŮ ORGANIZACE V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

V roce 2025 jsme jako akreditovaná organizace v programu Erasmus+ v oblasti vzdělávání dospělých pokračovali v realizaci zahraničních mobilit našich členů a členek v rámci projektu KA121-ADU. Mobility představují důležitou příležitost pro rozvoj odborných kompetencí v oblastech, kterým se v NaZemi dlouhodobě věnujeme, a přispívají k naplňování cílů naší Erasmus+ akreditace.

Účast na odborných kurzech, školeních a setkáních s evropskými partnery umožňuje našim členům a členkám prohlubovat expertízu v tématech transformativního vzdělávání, facilitace, sebeřízení, ekonomických alternativ a dalších oblastech souvisejících s naším posláním. Současně vytváří prostor pro sdílení zkušeností, inspiraci novými přístupy a navazování kontaktů s organizacemi z různých evropských zemí.

Důležitou součástí mobilit je také přenos získaných poznatků do každodenní

praxe. Nové zkušenosti se promítají do vzdělávacích programů, workshopů, facilitací i dalších aktivit organizace a jsou sdíleny s ostatními členy a členkami týmu. Díky tomu přispívají mobility nejen k rozvoji jednotlivých účastníků a účastnic, ale také ke zkvalitňování vzdělávací činnosti NaZemi.

Následující příklady představují tři mobility uskutečněné v roce 2025, které přispěly k rozvoji odbornosti našich členek a členů a k posilování kvality vzdělávání dospělých v organizaci NaZemi.

Eliška Hanzlová na vzdělávací mobilitě ve Funchalu

V říjnu 2025 se Eliška Hanzlová zúčastnila vzdělávacího kurzu *The Well-Being Code: Energy Tools and Mind-Body Activities for Self-Care* (Kód wellbeingu: energetické techniky a cvičení pro tělo i mysl v rámci péče o sebe), organizovaného pro pedagožky a pedagogy pod

hlavičkou Europass Teacher Academy ve Funchalu na Madeiře.

Kurz se věnoval teoretickým i praktickým aspektům péče o duševní zdraví v pedagogické profesi. Pokrýval témata, jako jsou předcházení stresu a jeho zvládání, nastavování hranic, komunikace v pracovním i osobním životě či time management. V rámci praktických cvičení měla Eliška spolu se skupinou pedagožek z celé Evropy možnost zamyslet se nad hodnotami, se kterými do vzdělávání vstupuje, nad svými silnými i slabými stránkami a prostřednictvím pohybových a meditačních aktivit reflektovat potřeby svého těla.

Tyto zkušenosti byly inspirativní jak pro mentorskou roli, již Eliška často zastává vůči vyučujícím zapojeným do vzdělávacích akcí NaZemi, tak pro hlubší promýšlení samotné koncepce těchto akcí. Přinesly například podněty k většímu zapojení pohybových aktivit a dalších prvků podporujících osobní prožívání a skupinovou soudržnost, které posilují transformační potenciál vzdělávání. Konkrétně by se tyto přístupy měly promítnout do mezinárodní letní školy Inside Out v srpnu 2026 a do nového ročníku kurzu Kritické myšlení v globálních tématech.

Tadeáš Žďárský na vzdělávací mobilitě v organizaci Research & Degrowth v Barceloně

V květnu 2025 se Tadeáš Žďárský zúčastnil vzdělávací mobility formou job

shadowingu (stínování) v organizaci Research & Degrowth v Barceloně ve Španělsku. Research & Degrowth patří mezi přední světové organizace zabývající se tématem nerůstu a propojuje výzkumnictvo, odbornice a odborníky i vzdělávatelstvo zaměřené na sociálně-ekologickou transformaci. Hlavním cílem mobility bylo získat hlubší porozumění tomu, jak organizace navrhuje a realizuje své vzdělávací programy, zejména Mezinárodní letní školu nerůstu a online vzdělávací kurzy.

Během mobility měl Tadeáš možnost nahlédnout do fungování jednotlivých týmů organizace, diskutovat její strategické směřování a účastnit se odborných setkání zaměřených na aktuální výzkum v oblasti postrůstové transformace. Součástí programu byla také účast na setkání výzkumného týmu projektu Post-Growth Deal, který získal podporu Evropské unie ve výši deseti milionů eur. Tadeáš se například zúčastnil přednášky urbanisty Federica Saviniho o postrůstových přístupech k městskému plánování. Významné byly rovněž konzultace s odborníky Mikem Duffem a Sarah Bretschko zaměřené na témata postrůstových měst, občin (commons) a společné správy zdrojů.

Získané zkušenosti byly následně promítnuty do redesignu Letní školy nerůstu 2025 i do přípravy Akademie systémové změny 2026. Posílena byla zejména témata nerůstových veřejných politik, včetně politik garantovaných pracovních míst, a programu věnovaného postrústovým městům. Kontakty a znalosti získané během mobility se

zároveň promítly do rozvoje online kurzu Post-Growth Cities a následné spolupráce s městem Jablonec nad Nisou na tématech udržitelné a participativní transformace měst.

Inspirací byla také samotná Barcelona jako jedno z evropských center ekonomických alternativ. Návštěva komunitního prostoru Can Batlló poskytla konkrétní zkušenosti s fungováním družstevní ekonomiky a správy společných zdrojů. Tyto příklady představují inspirativní ukázky propojení teoretických poznatků o sociálně-ekologické transformaci s jejich praktickou realizací.

Mobilita přispěla ke zkvalitnění vzdělávacích programů zaměřených na nerůst a současně podpořila rozvoj mezinárodní spolupráce. Otevřela také prostor pro budoucí partnerství mezi organizacemi NaZemi a Research & Degrowth v oblasti vzdělávání dospělých, sdílení metodik a společného rozvoje vzdělávacích programů.

Petra Frühbauerová na vzdělávací mobilitě v PDCS Bratislava

V dubnu 2025 se Petra Frühbauerová zúčastnila dvoudenního semináře Ako pestovať osobnú odolnosť pořádaného organizací PDCS v Bratislavě a vedeného psychologem Dušanem Ondruškem. Seminář byl zaměřen na rozvoj porozumění osobní odolnosti, zvládání zátěžových a krizových situací, práci s nadějí, optimismem a houževnatostí a na nástroje pro zvládání toxické či manipulativní komunikace.

Mobilita přispěla k rozšíření Petřiny odborné expertízy v oblasti facilitace a vzdělávání dospělých, zejména v tématech práce s konfliktem, nesusouhlasem a vytváření podmínek pro konstruktivní komunikaci ve skupinách. Získané poznatky byly následně využity při přípravě a lektorování workshopu facilitace pro absolventstvo nerůstových vzdělávacích akcí, kde byl samostatný blok věnován práci s nesusouhlasem v diskuzích a podpoře dialogu v náročných situacích.

Významným výstupem mobility bylo také vytvoření nového vzdělávacího workshopu pro veřejnost Regenerativní práce s kapacitami: od přetížení k udržitelnosti. Workshop čerpá z poznatků získaných během semináře, zejména z témat prevence vyhoření, rozpoznávání jeho jednotlivých fází a podmínek zotavení. Zahraniční zkušenost tak byla přenesena do nového vzdělávacího formátu reagujícího na potřeby lidí působících v neziskovém a vzdělávacím sektoru v České republice.

Mobilita tak přispěla nejen k profesnímu rozvoji účastnice, ale především k obohacení vzdělávacích aktivit NaZemi o nové přístupy, metodiky a témata využitelná při práci s dospělým účastnictvem vzdělávacích programů.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

NÁKLADY V TIS. KČ

Spotřebované nákupy	141
Nájemné	617
Cestovné	1 358
Náklady na reprezentaci	172
Ostatní služby	1 785
Mzdové náklady	5 720
Ostatní náklady	35
Náklady celkem	9 828

VÝNOSY V TIS. KČ

Tržby z prodeje zboží a služeb	1 964
Grantové prostředky	6 672
Dary	806
Ostatní výnosy	580
Výnosy celkem	10 022
Výsledek hospodaření/ZISK	194

Statutární osoby (k 31. 12. 2025)

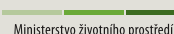
Jasna Cifrová, Michaela Vodáková,
Martin Čech, Klára Berg

Členství v organizacích, oborových platformách a neformálních sítích

- Clean Clothes Campaign
- Fairtrade Česko a Slovensko
- FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci
- FSC Česká republika
- International Degrowth Network
- Klimatická koalice
- Minimální důstojná mzda
- SKAV – Stálá konference asociací ve vzdělávání

- Město Brno
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo životního prostředí
- Nadace Veronica
- Pravidelné a jednorázové dárkyně a dárce
- Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP)

V neposlední řadě také děkujeme našim dobrovolnicím a dobrovolníkům, členkám a členům spolku, partnerským organizacím a všem těm, kteří nás podporují. Bez nich by naše práce nebyla možná.

Podpořili nás

- Dům zahraniční spolupráce
- Evropská unie
- Erasmus+
- Heinrich Böll Stiftung
- Jihomoravský kraj

Volba nového předsednictva, foto: tým NaZemi

NAŠE MISE

Činností NaZemi posilujeme praxi a pěstujeme hodnoty pospolitosti, spolupráce a péče v mezilidských vztazích a na systémové úrovni ve školách a organizacích i v rovině globálních ekonomických vztahů. Zásadní je pro nás rozvoj představitivosti a jsme přesvědčeni, že jiný svět je dosažitelný.

NaZemi funguje jako sebeřídící organizace, tedy v horizontální struktuře, bez šéfů, kde záleží na potřebách a hlasech všech. Získané zkušenosti se sebeřízením předáváme dál a podporujeme desítky organizací, firem a kolektivů, které přispívají ke světu, kde jsou potřeby všech naplněny v rámci planetárních mezí.

Chcete podpořit naši práci? Podpořit můžete celou organizaci NaZemi nebo některou z našich konkrétních činností na Darujme.cz. Děkujeme!

web:

www.nazemi.cz

E-mail:

info@nazemi.cz

Instagram:

[instagram.com/nazemi_brno](https://www.instagram.com/nazemi_brno)

Facebook:

[facebook.com/nazemicz](https://www.facebook.com/nazemicz)

YouTube:

[youtube.com/@NaZemicz](https://www.youtube.com/@NaZemicz)

Výroční zpráva 2025

Vydalo NaZemi v roce 2026.
Kounicova 42, 602 00 Brno
IČ: 266 43 173
DIČ: CZ 266 43 073

č. ú.: 2600091881/2010
tel.: 735 033 417
e-mail: info@nazemi.cz

www.nazemi.cz

ISBN: 978-80-88150-62-6